

*Національний університет "Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка"
Навчально-науковий інститут нафти і газу
Кафедра прикладної екології та природокористування*

*ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до кваліфікаційної роботи
магістра*

на тему: "Аналіз кількісних і якісних показників природно-заповідного фонду Полтавської територіальної громади"

Виконав

студент групи 601-мТЗ

спеціальності 183 Технології захисту

навколишнього середовища

Керівник:

к.б.н., доцент

Рецензент:

к.б.н., доцент

В.В. Бездудний

Н.О. Смоляр

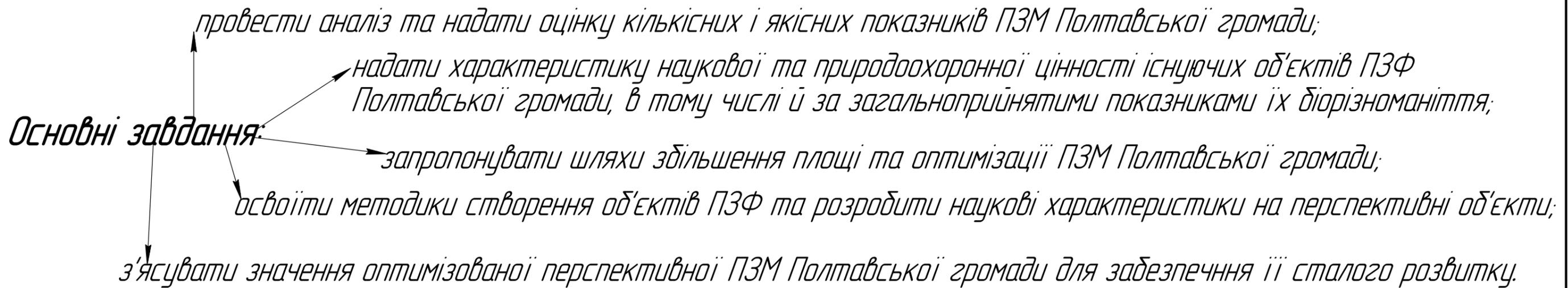
Л.О. Лобань

Полтава-2023

Доцільність проекту «Аналіз кількісних і якісних показників природно-заповідного фонду Полтавської територіальної громади»

Актуальність проведених досліджень визначена загальною потребою збільшення показника заповідності, а відтак і площі природно-заповідного фонду на території Полтавської громади, а також упередження знищення таких ділянок природи, які збереглись на сьогодні в умовах зростаючого урбанізованого та рекреаційного тиску на них.

Мета досліджень – аналіз та оцінка сучасної природно-заповідної мережі Полтавської громади та обґрунтування доцільності збільшення її площі на виконання завдань забезпечення сталого розвитку.

Об'єкт досліджень: існуючі та перспективні території та об'єкти ПЗМ Полтавської громади.

Предмет досліджень: оцінка стану ПЗМ Полтавської територіальної громади за результатами аналізу її кількісних і якісних показників та обґрунтування доцільності її розвитку.

Наукова новизна результатів досліджень. У кваліфікаційній роботі подальшого розвитку набула апробація методик, які застосовуються в заповідній справі, та реалізація природоохоронних стратегій і концепцій на регіональному та місцевому (локальному) рівні. Вперше проведена комплексна оцінка ПЗМ Полтавської громади, яка створена згідно нового (впровадженій у 2020 році) адміністративно-територіального устрою України та запропоновано шляхи її розвитку.

						КР 601-МТЗ 105784.15 ПЗ			
Изм.	№ док.	Лист	Колір	Подп.	Дата	Доцільність проекту «Аналіз кількісних і якісних показників природно-заповідного фонду Полтавської територіальної громади»	Стардя	Лист	Листів
Розробник	Безлюдний В.В.							2	11
Керівник	Снопко Н.О.					Аналіз кількісних і якісних показників природно-заповідного фонду Полтавської територіальної громади	НУ «Полтавська політехніка ім. Вірія Кондратюка» Кафедра прикладної екології та природокартитування		
Заб. кафедри	Ілляш О.Е.								

Аналіз відомих досліджень

3

Законодавчі нормативні документи:

Першоджерела (монографії, спеціальні публікації):

Конституція України
 Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища»
 Закон України «Про природно-заповідний фонд України»
 Закон України «Про рослинний світ»
 Закон України «Про тваринний світ»
 Закон України «Про Червону книгу України»
 Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні»
 Закон України «Про екологічну мережу України»
 Закон України «Про загальнодержавну програму формування національної екологічної мережі України»
 Закон України «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року»
 Регіональна програма охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки з урахуванням регіональних пріоритетів Полтавської області на період 2022–2027 року («Довкілля – 2027»)

Андрієнко Т.Л., Байрак О.М., Залуд'як М.І. та ін. Заповідна краса Полтавщини. Полтава : ІВА «Астроя», 1996. 184 с.
 Байрак О.М., Проскурня М.І., Стецюк Н.О. та ін. Еталони природи Полтавщини. Полтава : Верстка, 2003. 214 с.
 Байрак О.М., Стецюк Н.О. Атлас рідкісних і зникаючих рослин Полтавщини. Полтава : Верстка, 2005. 248 с.
 Голік Ю.С., Ілляш О.Е. Агроекологічний атлас Полтавщини. Серія «Екологічна бібліотека Полтавщини». Випуск 7. Полтава, 2009. 70 с.
 Природно-заповідний фонд Полтавської області : Реєстр-довідник. Полтава : ШвидкоДРУК, 2014. 14 с. 149 с.
 Регіональна екомережі Полтавщини / колектив авторів ; під ред. Байрак О.М. Полтава : Верстка, 2010. 214 с.
 Червона книга України. Рослинний світ / за ред. Я.П. Дідуха. К. Глобалконсалтинг, 2009. 900 с.
 Червона книга України. Тваринний світ / за ред. А.І. Акімова. К. Глобалконсалтинг, 2009. 600 с.
 Зелена книга України / під заг. ред. Я.П. Дідуха. К. : Альтерпрес, 2009. 448 с.

						КР 601-мТЗ 105784-15 ПЗ			
Изм.	№ док.	Лист	Коліч.	Підп.	Дата	Аналіз відомих досліджень	Стадія	Лист	Листів
Розробник	Безвідп. в.в.							3	11
Керівник	Споляр Н.О.								
Заб. кафедри	Ілляш О.Е.					Аналіз кількісних і якісних показників природно-заповідного фонду Полтавської територіальної громади	НУ "Полтавська політехніка ім. Юрія Кондратюка" Кафедра прикладної екології та природооритування		

Структурно-логічна схема дослідження

Мета роботи – проаналізувати кількісні та якісні показники локальної природно-заповідної мережі Полтавської громади.

Визначити основні завдання, об'єкт і предмет досліджень та інші обов'язкові елементи понятійного апарату кваліфікаційної роботи.

Висунення гіпотези дослідження.

Збір та камеральне опрацювання матеріалів (статистичних даних, результатів польових досліджень).

Застосування методів та методик – загальноприйнятих у науці та заповідній справі зокрема.

Аналіз існуючої природно-заповідної мережі в ієрархічному порядку: регіональної Полтавської області, Полтавського району та локальної – Полтавської громади.

Розробка наукових характеристик на перспективні об'єкти природно-заповідного фонду урочищ

«Гришків ліс»

«Монастирська Гора»

«Прирічковий парк»

Підтвердження гіпотези – природно-заповідну мережу Полтавської громади доцільно розширювати за рахунок заповідання території із вцілілими природними комплексами і багатим біорізноманіттям із подальшим їх включенням до регіонального ландшафтного парку «Полтавський» – об'єкта природно-заповідного фонду поліфункціонального призначення.

Розвиток концепції створення регіонального ландшафтного парку «Полтавський».

Формулювання загальних висновків.

					КР 601-МТЗ 105784.15 ПЗ			
Изм./Рядок	Лист	Коліч.	Підп.	Дата	Структурно-логічна схема дослідження	Стадія	Лист	Листів
Розробник	Безлюдний В.В.						4	11
Керівник	Смоляр Н.О.				Аналіз кількісних і якісних показників природно-заповідного фонду Полтавської територіальної громади	НУ «Полтавська політехніка ім. Юрія Кондратюка» Кафедра прикладної екології та природокаритування		
Заб. Координ.	Ілляш О.Е.							

Аналіз території Полтавської територіальної громади

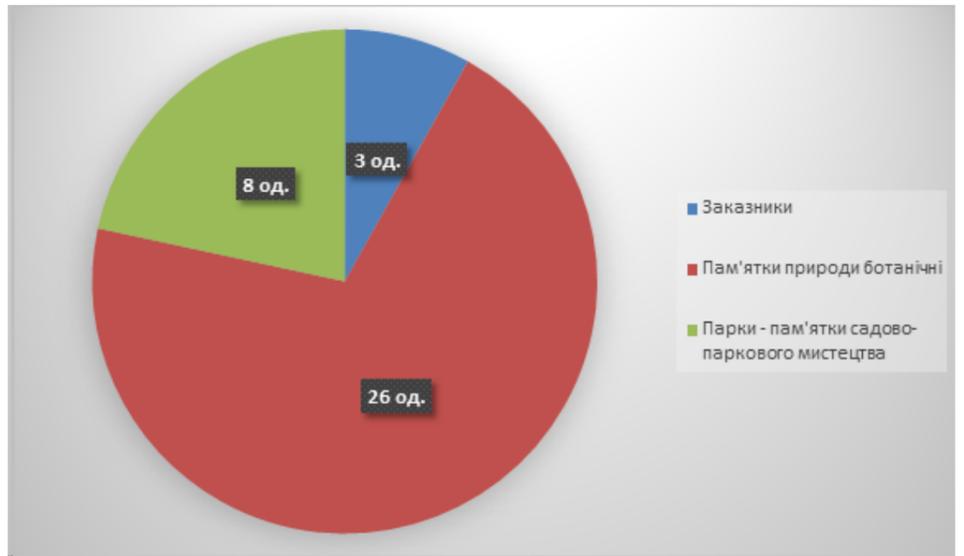
Сучасну природно-заповідну мережу Полтавського району формують 153 території та об'єкти ПЗФ загальною площею 57480,3348 га, що визначає показник заповідності 5,29, який дещо перевищує обласний показник заповідності, але поступається національному.

Полтавська територіальна громада є однією із 24 громад у Полтавському адміністративному районі і одна із 60 – у Полтавській області. Її площа становить 54870,0 га.

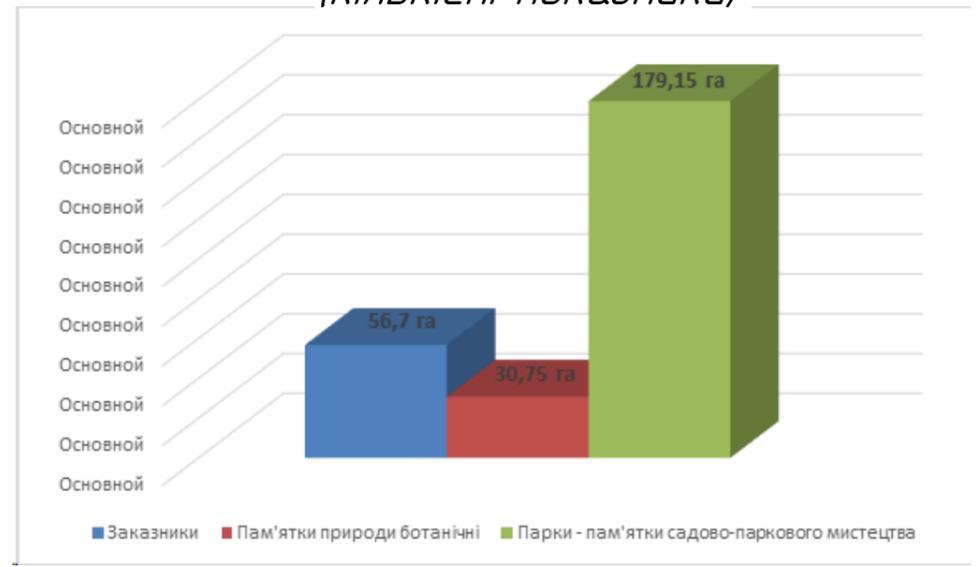
За цим показником знаходиться на 6-му місці в районі. Однак, відсоток заповідності (0,456) в Полтавській громаді є одним із найнижчих у розрізі територіальних громад у районі – її місце в рейтингу 20-е. Ці факти визначають необхідність збільшувати площу її природно-заповідного фонду.

Сучасну природно-заповідну мережу Полтавської громади формують 37 об'єктів загальною площею всього 266,36 га. Незважаючи на відносно репрезентативну кількість об'єктів ПЗФ (37), їх загальна площа становить лише 266,36 га, бо більшість із них (35 об'єктів; 97,3%) є точковими, тобто мають площу меншу 50,0 га, а тому суттєво її не впливають на показник заповідності.

Природно-заповідний фонд Полтавської територіальної громади (кількісні показники)

Природно-заповідний фонд Полтавської територіальної громади (якісні показники)

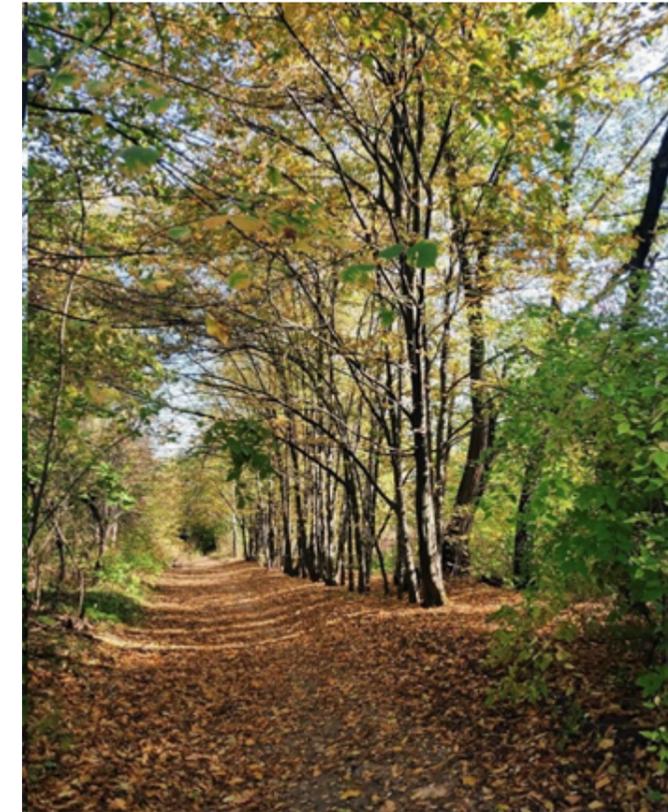

Картосхема Полтавського району Полтавської області в розрізі територіальних громад

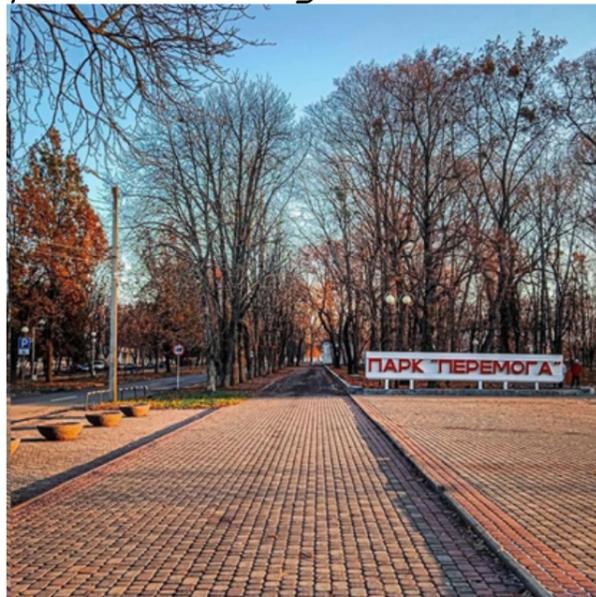
КР 601-МТЗ 105784.15 ПЗ								
Изм. № док.	Лист	Колір	Площ.	Дата	Аналіз території Полтавської територіальної громади	Стардя	Лист	Листів
Розробник Керівник	Бездіний В.В.	Степан Н.О.					5	11
Зад. Керівник	Ілляш О.Е.				Аналіз кількісних і якісних показників природно-заповідного фонду Полтавської територіальної громади			НУ "Полтавська політехніка ім. Юрія Кондратюка" Кафедра прикладної екології та природоохорони

Природно-заповідна мережа Полтавської громади

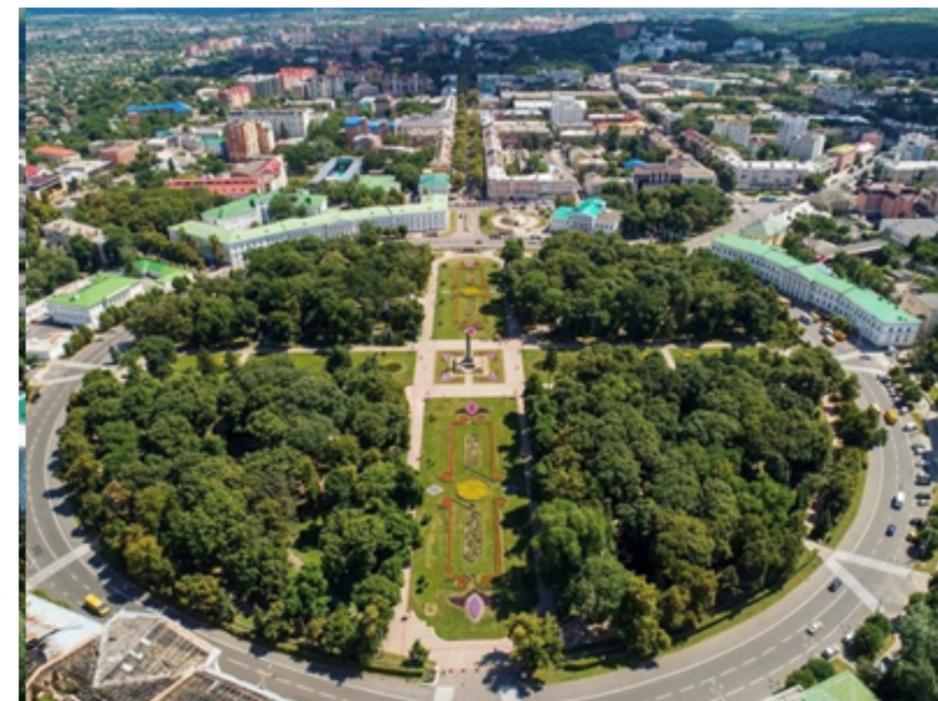
- заказники - 3 об'єкти: ботанічні («Кротенківський», «Руднянський»), ландшафтний («Кротенківський») - загальна площа 56, 7 га (21,3 від загальної кількості);
- пам'ятки природи ботанічні - 26 об'єктів («Парк обласної лікарні», «Парк дослідної станції», «Каштанова алея», «Дубовий гаї», «Бульвар Котляревського», «Бульвар Гоголя», «Березовий гаї», «Дуби черешчаті» - 3 об'єкти, «Дуб черешчатий» - 12 об'єктів, «Дуб пірамідальний», «Каштан Вавилова») - загальна площа 30,75 га (11,5%);
- парки пам'ятки садово-паркового мистецтва - 8 об'єктів («Полтавський міський парк», парк «Петровський», парк «Перемога», «Корпусний парк», «Парк агробіостанції Полтавського педуніверситету», «Парк імені І.П. Котляревського», «Парк на садибі Панаса Мирного», «Парк Аграрного коледжу») - загальна площа 17,15 га (67,2%).

«Полтавський міський парк» - парк - пам'ятка садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення

Парк «Перемога» - парк - пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення

«Корпусний сад» - парк - пам'ятка садово-паркового мистецтва

Природно-заповідна мережа Полтавської громади

- за кількісними показниками - репрезентативна,
- за якісними показниками - недостатньо сформована.

Вирішення проблеми - створення нових об'єктів природно-заповідного фонду і об'єднання їх, разом із існуючими, в регіональному ландшафтному парку «Полтавський».

					КР 601-МТЗ 105784.15 ПЗ				
Изм. №	Лист	Колуч.	Подп.	Дата	Природно-заповідна мережа Полтавської громади	Стадія	Лист	Листів	
Розробник Керівник	Безвідний В.В. Ємелюк Н.О.						6	11	
Заб. Координати					Аналіз кількісних і якісних показників природно-заповідного фонду Полтавської територіальної громади			НУ «Полтавська політехніка ім. Віри Кондратюк» Кафедра прикладної екології та природоохорони	
Іл'яш О.Е.									

Урочище «Гришків ліс» – перспективний ботанічний заказник місцевого значення

Тюльпан дідровний
(*Tulipa quercetorum* (L.) Klokov & Zoz)

Травостій весняного травостою «Гришкового лісу» утворений синузією ранньовесняних лісових ефемероїдів

Ряст порожнистий
(*Corydalis solida* (L.) Clairv.)

Місцезнаходження – мікрорайон «Половки» міста Полтави, Полтавська область.

Репрезентативність ландшафту. Місцевість, відома як «Гришків ліс», представляє собою складну систему яружно-балкових об'єктів з лісовим покривом і водними екотопами вздовж тальвегу яру.

Репрезентативність екосистем. Основні площі зайняті широколистяним лісом із типовою структурою і добре збереженим неморальним флористичним ядром.

Переважають неморально лісові угруповання, такі як кленово-липово-дубовий ліс бруслиново-зірочникового типу, з великою кількістю ясена звичайного.

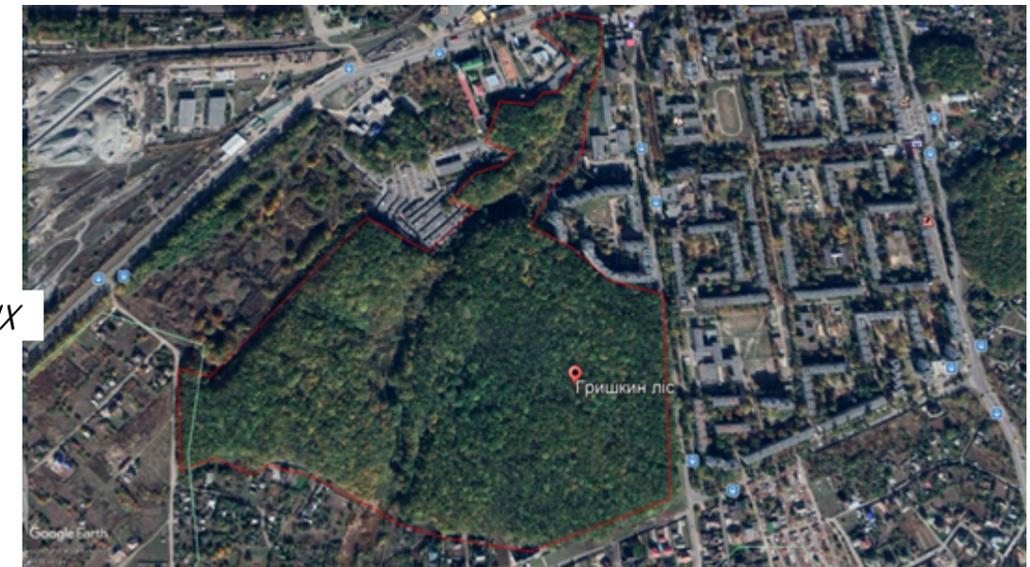
Флора нараховує більше 350 видів судинних рослин.

Рідкісні види флори: два види (тюльпан дідровний (*Tulipa quercetorum* Klokov et Zoz), цибуля ведмежа (*Allium ursinum* L.) включені до Червоної книги України, три види (проліска сибірська (*Scilla siberica* Haw.), ряст Маршалла (*Corydalis marscallianus* (Pall.ex Willd.) Pers.), дарвінок малий (*Vipca minor* L.) – до регіонального списку Полтавської області.

Фауна нараховує 123 види наземних хребетних чотириногих. Ентомофауна потребує детальних досліджень. Найбільш докладно досліджена орнітофауна лісового комплексу, яка налічує 26 видів птахів у гніздовий період. Практично всі вони представляють собою типові лісові види, що є представниками лісових та узлісних фауністичних комплексів.

Рідкісні види тварин. Із загального фауністичного списку лісового масиву 96% видів мають соціологічні статуси (світовий, європейський (включені до Європейського Червоного списку, Бернської та Бонської конвенції), Червоної книги України, регіонального списку Полтавської області).

Заключення. Рекомендується створити ботанічний заказник місцевого значення із назвою «Гришків ліс» на всій площі лісового комплексу. Цей заказник виконуватиме природоохоронні, екологічні та рекреаційні (включаючи освітньо-виховні та краєзнавчі) функції. Зазначений об'єкт у багатьох аспектах схожий на існуючий ботанічний заказник «Розсошенський» в околицях міста Полтави, який вважається осередком неморальної флори та фауни, з рідкісними й реліктовими видами рослин.

					КР 601-МТЗ 105784.15 ПЗ			
Изм. № док.	Лист	Колуч.	Подп.	Дата	Урочище «Гришків ліс» – перспективний ботанічний заказник місцевого значення	Старія	Лист	Листів
Розробник	Безлюдний В.В.						7	11
Керівник	Столєр Н.О.				Аналіз кількісних і якісних показників природно-заповідного фонду Полтавської територіальної громади	НУ «Полтавська політехніка ім. В'єрія Кондратюка» Кафедра прикладної екології та природоохорони		
Заб. Кошівий	Ільчи О.Е.							

Урочище «Монастирська гора» – перспективна ботанічна пам'ятка природи місцевого значення

Пшінка весняний (Fasaria verna Huds.) утворює синузії ранньовесняного травостою дереватних насаджень на території «Монастирської Гори»

Місцезнаходження – селище Червоний Шлях в межах міста Полтави, Полтавська область.

Мета створення – збереження в природному стані масиву широколистяних лісів із лучним степом, галявинами та ставками в підніжжі Монастирської гори з природними та напівприродними діотопами. Територія Монастирської гори є важливим елементом зеленої зони міста Полтава, і призначена для виконання екологічних, природоохоронних та рекреаційних функцій.

Рослинний покрив. Деякі ділянки залишилися в природному стані, а інші були відновлені шляхом створення лісокультур (відновлювані лісонасадження). Основними є угруповання кленово-липово-дубового лісу бруслиново-зірочникового зі значною участю ясена звичайного. На схилах і плакорах формується лучно-степова рослинність.

Флора нараховує більше 250 видів судинних рослин.

Рідкісні види флори: тюльпан дібровний (Tulipa quercetorum Klokov et Zoz) – лісовий вид, включений до Червоної книги України.

Фауна нараховує 152 види наземних хребетних чотириногих. Ентомофауна потребує детальних досліджень. Найбільш докладно досліджена орнітофауна лісового комплексу, яка налічує 23 види птахів у гніздовий період.

Тварини репрезентують п'ять фауністичних комплекси: лісовий, узлісний, луно-степовий, синантропний, евритопний.

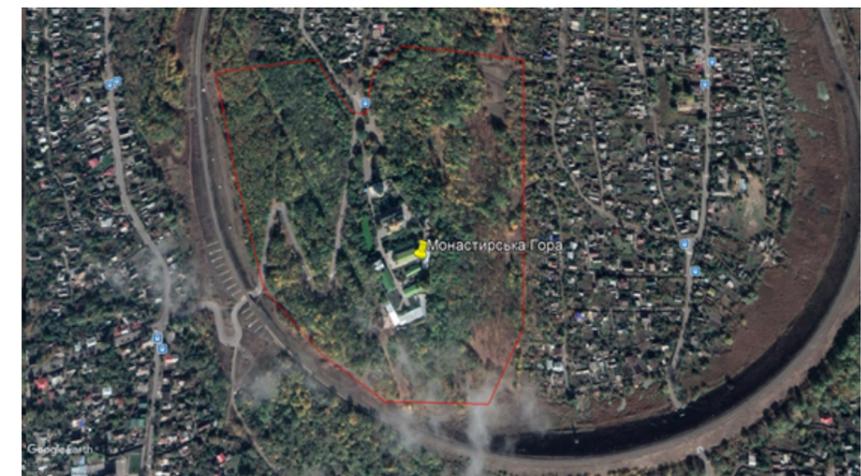
Рідкісні види тварин. Із загального фауністичного списку лісового масиву 82% видів мають соціологічні статуси (світовий, європейський (включені до Європейського Червоного списку, Бернської та Бонської конвенції), Червоної книги України, регіонального списку Полтавської області).

Історико-культурне значення місцевості пов'язане із діяльністю заснованого в XVII столітті на Монастирській горі Хрестовоздвиженського монастиря за кошти козацької старшини та місцевих мешканців.

Заключення. Враховуючи показники наукової цінності біорізноманітності Монастирської гори, включаючи флористичний, ценотичний та фауністичний аспекти, а також краєзнавче, історико-культурне і культово-релігійне значення, пов'язане із діяльністю Хрестовоздвиженського монастиря рекомендуємо створити ботанічну пам'ятку природи місцевого значення під назвою «Монастирська гора» для збереження та відтворення природного біорізноманіття.

Хрестовоздвиженський монастир на Монастирській горі

Урочище «Монастирська Гора» – перспективна для заповідання територія в межах міста Полтави

						КР 601-МТЗ 105784.15 ПЗ		
Изм. № док.	Лист	Коліч.	Подп.	Дата	Урочище «Монастирська гора» – перспективна ботанічна пам'ятка природи місцевого значення	Стадія	Лист	Листів
Розробник Керівник	Безділий В.В.					8	11	
Заб. Кар'єри	Ілляш О.Е.				Аналіз кількісних і якісних показників природно-заповідного фонду Полтавської територіальної громади	НУ «Полтавська політехніка ім. В.Григор'яка» Кафедра прикладної екології та природоохорони		

Урочище «Прирічковий парк» – перспективний ландшафтний заказник місцевого значення

Місцезнаходження – райони Левада та Поділ міста Полтави, Полтавська область.

Мета створення – збереження в природному стані біорізноманіття заплави річки Ворскли із збереженими природними і напівприродними комплексами, в тому числі її її водоохоронних зон.

Характеристика території. «Прирічковий парк» є частиною заплави річки Ворскли, колишньої вологої тополевої лісової маси, а тепер – фрагментарних прируслових лісів із тополем чорною (*Populus nigra L.*), білою (*P. alba L.*), рідше – тремтячою (*P. tremula L.*) з деградованим трав'яним покривом через інтенсивне рекреаційне використання. Це місце піддається неврегульованій рекреації із наслідками, такими як забруднення відходами, порушення трав'яного і ґрунтового покриву, пожежі внаслідок облаштування несанкціонованих дівуаків та багат. Деякі відкриті лучні ділянки використовуються для організації рекреаційних заходів міськими рекреантами, таких як виставки тварин, спортивні події та ін.

Рослинний покрив. Типова рослинність водоохоронних зон: фрагменти вербово-тополевих та широколистяних заплавних лісів і лучних територій галявинного типу.

Флора нараховує дільше 350 видів судинних рослин.

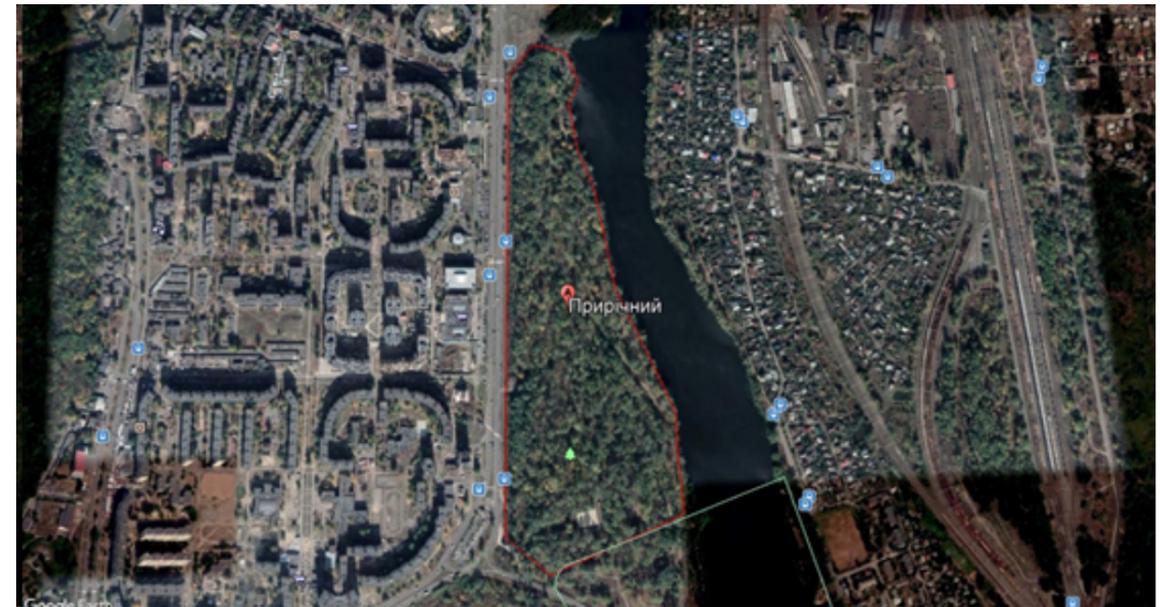
Рідкісні види флори: сальвінія плаваюча (*Salvinia natans (L.) All*) – Включена до Червоної книги України та Бернської конвенції, латаття біле (*Nymphaea alba L.*) до регіонального списку Полтавської області, звоздика стиснуточашечна (*Dianthus stepocalyx Juz.*) та перлівка висока (*Melica altissima L.*) – мало поширені у Полтавській області види.

Ценотична унікальність. Фітоценози сальвінії плаваючої, глечиків жовтих, латаття білого, жабурника звичайного, стрілолисту стрілолистого, які складають 17 асоціацій, включені до Зеленої книги України.

Фауна нараховує ділья 180 видів наземних хребетних із 25 рядів, 54 родин та 116 родів. Види фауни презентують чотири фауністичні комплекси: лісовий, діляководний, лучно-степовий та синантропний.

Рідкісні види тварин. Із загального фауністичного списку лісового масиву 86% видів мають сазологічні статуси (світовий, європейський (включені до Європейського Червоного списку, Бернської та Бонської конвенцій), Червоної книги України, регіонального списку Полтавської області).

Заключення. Враховуючи показники наукової цінності біорізноманітності території Прирічкового парку, такі як флористичні, ценотичні та фауністичні показники, та з метою збереження унікального елементу зеленої зони міста, рекомендовано його охорону у статусі ландшафтного заказника місцевого значення з назвою «Прирічковий парк» з визначенням для нього природоохоронних, екологічних та рекреаційних (освітньо-виховні, краєзнавчі) функції. Він є складовою частиною «зеленого кільця Полтави» і центром відтворення природної біорізноманітності і надає для міста екосистемні послуги.

«Прирічковий парк» – перспективна для заповідання територія в Полтавській територіальній громаді

Прирічковий парк в районі водоохоронної зони Ворскли

					КР 601-МТЗ 105784.15 ПЗ				
Изм.№докум.	Лист	Колір	Підп.	Дата	Урочище «Прирічковий парк» – перспективний ландшафтний заказник місцевого значення	Старий	Новий	Листів	
Розробник Керівник	Безвідний ВВ	Слояр Н.О.				9	11		
Зад. Коробка Ілюш О.Е.					Аналіз кількісних і якісних показників природно-заповідного фонду Полтавської територіальної громади			НУ «Полтавська політехніка ім. Юрія Кондратюка» Кафедра прикладної екології та природоохорони	

Оптимізація природно-заповідної мережі Полтавської громади – створення регіонального ландшафтного парку «Полтавський»

Концепція створення регіонального ландшафтного парку

Об'єднання чисельних, але дрібних за площею, об'єктів ПЗФ у єдиний структурований об'єкт ПЗФ кластерного (нецілісного) типу зі збільшенням площі

Можливість організації наукової діяльності та екологічного моніторингу

Можливість функціонального зонування регіонального ландшафтного парку з виділенням заказної зони, зо стаціонарної та врегульованої рекреації, селітедної, господарської зон

Можливість створення адміністрації парку та відповідного штату працівників для забезпечення функцій охорони, наукової, господарської, рекреаційної та еколого-освітньої діяльності

Створення регіонального ландшафтного парку поліфункціонального призначення, що є оптимальним для міської агломерації

Урегулювання рекреаційної та господарської діяльності на території парку

Такий підхід у розвитку заповідної справи для Полтавської громади є вкрай актуальним, що дозволить не тільки охопити охороною вцілілі території з природним біорізноманіттям і цінні колекції штучно створених об'єктів, а й забезпечити реальною охороною існуючі об'єкти ПЗФ, також надасть можливість раціонально й науково обґрунтовано використовувати їх ресурси з надання екосистемних послуг, для потреб екологічного туризму та врегульованої рекреації.

						КР 601-МТЗ 105784.15 ПЗ			
Изм.	№ док.	Лист	Коліч.	Підп.	Дата	Оптимізація природно-заповідної мережі Полтавської громади – створення регіонального ландшафтного парку «Полтавський»	Стадія	Лист	Листів
								10	11
Розробник	Безудій В.В.					Аналіз кількісних і якісних показників природно-заповідного фонду Полтавської територіальної громади	НУ «Полтавська політехніка ім. Вірія Кондратюка» Кафедра прикладної екології та природоохорони		
Керівник	Смоляр Н.О.								
Заб. Кордони	Ілляш О.Е.								

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

1. У контексті реалізації екологічної політики держави з метою забезпечення національних інтересів було прийнято Указ Президента України від 30 вересня 2019 року «Про цілі сталого розвитку України на період до 2030 року», серед яких зазначаються і ті, які спрямовані на запобігання втратам екосистемного та біологічного різноманіття, його відтворення та охорону. Найбільш дієвим механізмом реалізації цих завдань є природозаповідання, оскільки природно-заповідні об'єкти і території є важливими діоцентрами збереження і відтворення біорізноманіття на всіх рівнях (індивідуальному, популяційному, видовому, ценотичному, діотопічному екосистемному, ландшафтному, діомному), а також ті осередки біорізноманіття, з яких біорізноманіття поширюється і на ті місцевості, які деградовані або ж трансформовані внаслідок антропогенних впливів.
2. Сучасна природно-заповідна мережа Полтавського ТГ включає 37 об'єктів загальною площею 266,36 га, що складає 0,456% від загальної площі громади. У природно-заповідній мережі Полтавської ТГ представлено три категорії природно-заповідних об'єктів: заказники, парки – пам'ятки садово-паркового мистецтва (парк «Петровський», парк «Корпусний сад», парк «Перемога», «Парк агробіостанції Полтавського педуніверситету», «Парк на садибі Панасау Мирного», «Парк Аграрного коледжу», «Парк імені І.П. Котляревського), ботанічні пам'ятки природи місцевого значення (24 – «Парк обласної лікарні», «Парк дослідної станції», «Каштанова алея», «Дубовий гаї», «Бульвар Котляревського», «Бульвар Гоголя», «Березовий гаї», 15 об'єктів охорони вікових дерев дуба звичайного під назвою «Дуб черешатий», один «Дуб пірамідальний» та один «Гірकोкаштан Вавилова»).
3. Аналіз сучасної природно-заповідної мережі Полтавської ТГ свідчить про те, що вона не є достатньо репрезентативною. Об'єкти розташовані нерівномірно, здебільшого на території міста Полтави. Показник заповідності майже вдесятеро поступається такому показнику по Полтавській області – 0,456% проти 4,97%. Природно-заповідна мережа Полтавського району (правонаступника Полтавської ТГ) за останні 20 років не підлягала оптимізації: кількість об'єктів, їх площа, відсоток заповідності майже не змінилися у порівнянні із 1996 роком. Останні об'єкти ПЗМ у місті створені у 70–80-х роках ХХ століття. Оскільки техногенний та антропогенний вплив на природні об'єкти зростає, досить важливим є збереження існуючих та створення нових природно-заповідних об'єктів із метою найповнішого забезпечення охороною біорізноманітності.
4. Запропоновано употужнити ПЗМ Полтавської громади за рахунок заповідання урочищ «Гришків ліс», «Монастирська гора», «Прирічковий парк», а також заповідати парки Соборного майдану, Аграрної академії та забезпечити охороною цінні вікові дерева.
5. Розвинуто концепцію оптимізації ПЗМ Полтавської громади шляхом створення регіонального ландшафтного парку «Полтавський». Створення парку дозволить сконцентруватися на всіх незначних за площею і розмічених нерівномірно існуючих об'єктів ПЗФ в одну структуру, зробить реальним функціональне зонування території, створення спеціальної адміністрації парку і його штату з відповідними відділами для виконання завдань охорони біорізноманіття, природних комплексів і історико-культурних цінностей, проведення інвентаризації та організації екологічного моніторингу біорізноманіття, урегулювання господарської та рекреаційної діяльності і реалізацію завдань екологічного просвітництва.

				КР 601-МТЗ 105784 15 ПЗ				
Изм. № док.	Лист	Колонч.	Підп.	Дата	ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	Стардя	Лист	Листів
Розробник	Безлюдний В.В.						11	11
Керівник	Сноляр Н.О.							
Заб. кафедри					Аналіз кількісних і якісних показників природно-заповідного фонду Полтавської територіальної громади			
Ільши О.Е.					НУ «Полтавська політехніка ім. Юрія Кондратюка» Кафедра прикладної екології та природоохорони			